

escalator -termien vastineeksi suositellaan sanaa *liukuportaat*. Vastaavasti sopii liikuvan hihnan muodostamaa käytävää sanaa *liukukäytäväksi*.

*

'Neuvostoliitosta peräisin olevaa' merkitsemässä näkee, paitsi tavallista sanaa *neuvostoliittolainen*, myös lyhyemmän sanan *neuvostolainen*. Se on suora vastine venäjän sanalle *sovetski* ja ruotsin sanalle *sovjetisk*, ja sitä käytetään myös Neuvostoliitossa (esiintyy esim. Kuusisen—Ollikaisen »Venäläis-suomalaisessa sanakirjassa»). Sanaa pidetään mahdollisena.

*

Turun Kieli-instituutti on ottanut käyttöön uudistermin *kielentää* 'pukea ajatus kielelliseen muotoon' (saksaksi: versprachlichen). Sanaa pidetään sopivana.

*

*nta-, ntä-, nto-, ntö-*johtimisilla teonnimillä (*astunta, kuorinta; lausunto, olento*) on suhteellisen harvoin kantana supistumaverbi, ja ne supistumaverbikantaiset sanat, joita yleiskielessä käytetään, ovat yleensä kirjakielen luomuksia. Useimmat liittyvät verbeihin, joiden vokaalivartalo päättyy kahteen vokaaliin, esim. *hajonta* (hajoa-), *tajunta* (tajua-), *levintä* (leviä-). Kaikissa näissä on johtimen edellä lyhyt yksinäisvokaali (päävastoin kuin karjalan kielessä, jossa tyyppi on kansanomainen, esim. *huhunta, pimuonda*). *aa-, ää-*vartaloiden verbien johdoksia on vähän, ja niiden asussa on kaksinaisuutta: *luvanta* (lak.: 'yksipuolinen oikeustoimi, joka sisältää sitovan lupauksen'), *varanto* (tal. 'reservi') — *kuvaanto* 'kuvaamataito', *seuraanto* (lak. 'suksessio'). — Kielilautakunta ei pidä toivottavana, että näitä *aa-, ää-*vartaloiden verbien johdoksia luodaan lisää; esim. *ohjailu* on suositeltavampi kuin *ohjanta*.

Matti Sadeniemi

Kielitoimiston tiedonantoja

Kielilautakunta on käsitellyt uudestaan kysymystä eräiden vierasperäisten sanojen vokaalisoinnusta ja päättynyt seuraavaan suositukseen:

Vierasperäiset sanat, joissa vastoin suomen vokaalisointua esiintyy takavokaleja *a, o, u* ja etuvokaleja *ä, ö, y*, taipuvat taka- tai etuvokaalisina viimeisen tällaisen vokaalin mukaan. Kuitenkin voi *y*, varsinkin painottomassa toisessa tavussa, myös jäädä vaille vaikutusta samaan tapaan kuin *e* ja *i*. Esim. *syklaamia, kyklooppia, följetongia; afääriä, monttööriä, atmosfääriä, konduktööriä, marttyyriä ~ marttyyriä, analyysiä ~ analyysia*.

*

Vieraiden aatellis- ym. nimien alussa esiintyvä prepositio *de, von, af* yms. suositellaan virkkeen alussa kirjoitettavaksi isolla alkukirjaimella, kuten menetellään ranskassa ja saksassa. Lyhenne *v.* (= von) kirjoitetaan kuitenkin aina pienellä kirjaimella erotukseksi etunimen alkukirjaimesta.

*

Ravintoloissa, varsinkin matkustajalaivoissa, käytetyn *kattaus*-termin tilalle suositellaan sanaa *kattamus*. — Ruotsin *rulltrappa*, saksan *Rolltreppe*, englannin